

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ DAİRE

EYLEM BAŞ v. TÜRKİYE
(Başvuru No. 11435/07)

KARAR

STRASBOURG

16 Ekim 2012

İşbu karar AİHS'nin 44 § 2. maddesinde belirtilen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir. Şekli düzeltmelere tabi olabilir.

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2012. Bu gayriresmi çeviri, Adalet Bakanlığı, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, İnsan Hakları Daire Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, İnsan Hakları Daire Başkanlığı'na atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

Eylem Baş v. Türkiye davasında,

25 Eylül 2012 tarihinde,

Başkan

Ineta Ziemele,

Yargıçlar

Danute Jociene,

Dragoljub Popovic,

Işıl Karakaş,

Guido Raimondi,

Paulo Pinto de Albuquerque,

Hellen Keller,

Ve *Daire yazı işleri müdür yardımcısı* Stanley Naismith'in katılımıyla oluşturulan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Dairesi), yapılan gizli müzakereler sonrasında, aynı tarihte aşağıdaki kararı vermiştir:

USUL

1. Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan (11435/07 no'lu) dava, Türk vatandaşı Eylem Baş'ın (başvuran) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne ("AİHM" veya "Mahkeme") 12 Mart 2007 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin (Sözleşme) 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurudan ibarettir.

2. Başvuran Ankara'da görev yapan avukat Hakverdi tarafından temsil edilmektedir. Türk Hkmeti (Hükümet) ise kendi görevlisi tarafından temsil edilmektedir.

3. 7 Aralık 2010 tarihinde, başvuru Hükümet'e tebliğ edilmiştir. Aynı zamanda davanın kabul edilebilirliği ve esasına ilişkin de hüküm verilmesi kararlaştırılmıştır (29. maddenin 1. paragrafı).

OLAY VE OLGULAR

I. DAVANIN KOşULLARI

4. Başvuran 1980 doğumlu olup, şuanda Gebze Cezaevi'nde tutuklu bulunmaktadır.

5. Başvuran, 8 Haziran 2004 tarihinde, Kırkkale Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele şubesi'ne bağlı polisler tarafından, B.K. ile birlikte yakalanmıştır. Dava dosyasındaki

belgelerden, B.K.'nın üzerinde, kendilerine kimlik belgelerini sormak için yaklaşan polis memurlarına karşı kullanmaya kalkıştığı, gizli bir Kalaşnikof tüfek taşıdığı ve süregelen arbedede, başvuran ve bir polis memurunun kurşun yaralarıyla yaralandıkları anlaşılmaktadır.

6. Başvuran, aynı gün saat 21.15'te, Kırıkkale Devlet Hastanesi'nde bir doktor tarafından muayene edilmiştir ve doktor başvuranın sol bacağına kurşun yaraları tespit etmiştir. Doktor raporunda ayrıca, başvuranın sol kürek kemiği üzerinde ve sırtında yüzeysel sıyrıklar olduğu belirtilmiştir. Yaralarının hayati tehlike taşımadığı sonucuna varılmıştır. Başvuran daha sonra, kendisine kötü muamelede bulunulduğunu iddia ettiği Kırıkkale Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltına alınmıştır.

7. Başvuran, 9 Haziran 2004 tarihinde, Yüksek İhtisas Hastanesi'nde bir doktor tarafından muayene edilmiştir. Doktor raporunda, başvuranın bacağına bir adet kurşun giriş deliği ve bir adet de çıkış deliği olduğu belirtilmiştir. Raporda ayrıca başvuranın sırtında 3-4cm ölçülerinde iki ya da 3 adet sıyrık olduğu belirtilmiştir.

8. Başvuran 10 Haziran 2004 tarihinde, Yüksek İhtisas Hastanesi'nde bir kez daha muayene edilmiştir. Fiziksel muayenenin sonunda düzenlenen raporda, başvuranın sol bacağına bir adet kurşun giriş deliği, bir adet de çıkış deliği, sırtında yüzeysel sıyrıklar ve sol kolunda 2-3 cm ölçülerinde daha önce meydana gelen bir kan toplanması olduğu belirtilmiştir.

9. Başvuran aynı gün sorgusunun devamı için Tokat Jandarma Komutanlığı'na gönderilmiştir.

10. Başvuran 11 Haziran 2004 tarihinde, saat 00.35'te, Tokat Cevdet Aykan Devlet Hastanesi'nde bir doktor tarafından muayene edilmiştir ve doktor raporunda, başvuranın burnunda 0,5x1 cm büyüklüğünde birkaç günlük bir morluk, sol kürek kemiği, sol üst kolu ve sol el bileğinde (birkaç günlük) kabuk tutmuş çizikler ya da morluklar, bel omurları üstünde (birkaç günlük) birkaç çizik, sol ayağı ve parmakları üzerinde eski bir yanık yarasına bağlı kızarıklık ve sol bacağına iki adet kurşun yarası tespit edilmiştir. Raporda yaraların hayati tehlike taşımadığı belirtilmiştir.

11. Başvuran 12 Haziran 2004 tarihinde, Tokat Cevdet Aykan Devlet Hastanesi'nde bir kez daha muayene edilmiştir. Yukarıda belirtilenler dışında başvuranın vücudunda yeni fiziksel izler tespit edilmemiştir.

12. Başvuran aynı gün, Tokat Jandarma Komutanlığı'nda avukatı huzurunda sorgulanmış ve sessiz kalma hakkını kullanmıştır. Başvuran daha sonra sırasıyla Tokat cumhuriyet savcısının huzuruna ve Tokat Sulh Ceza Mahkemesi'ne çıkarılmıştır. Başvuran avukatının huzurunda kendisine yöneltilen suçlamaları reddetmiştir. Başvuran, cumhuriyet savcısının huzurunda, Kırıkkale Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltında tutulduğu süre zarfında çeşitli

şekillerde kötü muamele gördüğünü iddia etmiştir. Bu bağlamda, çıplak ayakla yürümeye zorlandığını, uykudan mahrum bırakıldığını, cinsel tacize uğradığını, saçlarından tutularak sürüklendiğini, tekmelendiğini ve kafasının duvara çarpıldığını ileri sürmüştür. Başvuran sorumlular hakkında soruşturma açılmasını talep etmiştir. Mahkeme başvuranın tutukluluk halinin devamına karar vermiştir.

A. Başvuran aleyhinde yürütülen ceza yargılaması

13. Ankara cumhuriyet savcısı, 9 Haziran 2004 tarihinde, başvuran aleyhinde, silahlı bir yasadışı örgüt olan TKP/ML-TİKKO (Türkiye Komünist Partisi/Marksist Leninist – Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu) üyesi olmak ve Ceza Kanunu’nun 146. maddesini ihlal etmek suretiyle Anayasal düzeni bozmak suçlarını içeren iddianame hazırlamıştır.

14. 2 Mart 2006 tarihinde, Ankara Ağır Ceza Mahkemesi, dava dosyasındaki delilleri inceledikten sonra, başvurunu işlediği iddia edilen suçlardan suçlu bulmuş ve ömür boyu hapis cezasına hükmetmiştir.

15. Başvuran, dava dosyasındaki çeşitli belge ve tanığa dayalı delillere itiraz ederek temyize gitmiştir. Başvuran, temyiz başvurusunda, hâkim ve cumhuriyet savcısının huzurunda yaptığı iddialara göndermede bulunarak, Kırıkkale Emniyet Müdürlüğü’nde kötü muamele gördüğü iddiasını sürdürmüştür.

16. 26 Eylül 2006 tarihinde Yargıtay, asliye ceza mahkemesinin kararını onamıştır. Bu karar 5 Aralık 2006 tarihinde başvurana tebliğ edilmiştir.

B. Suçlanan polis memurları aleyhinde yürütülen ceza yargılaması

17. Başvuranın, 12 Haziran 2004 tarihinde Tokat Sulh Ceza Mahkemesi huzurunda ibraz ettiği iddiaları üzerine, belirtilmeyen bir tarihte, Tokat cumhuriyet savcısı başvuranın kötü muamele iddialarına yönelik soruşturma başlatmıştır. Cumhuriyet savcısı daha sonra, başvuranın Kırıkkale’deki gözaltı süresince kötü muamele gördüğünü iddia etmesi gerekçesiyle, takipsizlik kararı vermiş ve dava dosyasını Kırıkkale Cumhuriyet Savcılığı’na göndermiştir. Kırıkkale cumhuriyet savcısı, yürüttüğü soruşturma süresince, üç polis memurunun ifadesine başvurmuş, polis memurları kendilerine yöneltilen suçlamaları reddetmiştir. Cumhuriyet savcısı, 14 Haziran 2004 tarihinde, takipsizlik kararı vermiştir. Savcı verdiği kararda başvurana, silahlı bir yasadışı örgüt olan TKP/ML-TİKKO üyesi olarak göndermede bulunmuştur ve başvuranın, polis memurlarının itibarını zedelemek için bu

iddiada bulunduğunu ileri sürmüştür. Cumhuriyet savcısı son olarak, takipsizlik kararının bir nüshasının başvurana tebliğ edilmesi gerektiğini belirtmiştir.

18. Kırıkkale cumhuriyet savcısının aldığı takipsizlik kararı, 18 Nisan 2011 tarihinde başvurana tebliğ edilmiştir. Başvuran daha sonra 29 Nisan 2011 tarihinde, Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'ne itirazda bulunmuştur. Başvuran şikâyetinde, cumhuriyet savcısının, kendisinin bir yasadışı örgüte üye olduğuna dair önyargılı fikirle hareket ettiğinin altını çizmiştir. Bu bağlamda, başvuran, Ağır Ceza Mahkemesi'nin dikkatini, sözü geçen tarihte yargılanma sürecinin devam ettiği ve henüz yasadışı örgüt üyesi olmak suçundan hüküm giymediği gerçeğine çekmiştir. Başvuran daha sonra kötü muamele gördüğü iddialarını tekrar etmiş ve gözaltında olduğu süre boyunca, Kırıkkale Emniyet Müdürlüğü'nde polis memurları tarafından cinsel tacize uğradığı ve dövüldüğü iddialarını sürdürmüştür.

19. Ankara Ağır Ceza Mahkemesi, davanın esasını inceledikten sonra 18 Mayıs 2011 tarihinde, başvuranın temyiz başvurusunu reddetmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

I. SÖZLEŞME'NİN 3. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

20. Başvuran, Kırıkkale Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltındayken kötü muamele gördüğünü iddia etmiştir ve kötü muamele gördüğü iddiasına ilişkin yürütülen soruşturmanın etkin olmadığı şikâyetinde bulunmuştur. Bu bağlamda, başvuran Sözleşme'nin 3, 6 ve 13. maddelerine dayanmaktadır.

21. Hükümet iddialara itiraz etmiştir.

22. AİHM, bu şikâyetlerin, Sözleşme'nin yalnızca 3. maddesi uyarınca incelenmesi gerektiği kanaatindedir. Sözleşme'nin 3. maddesi şunları öngörmektedir:

“Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza ya da işlemlere tabi tutulamaz.”

A. Kabul edilebilirlik hakkında

23. Hükümet, başvurunun bu kısmının, iç hukuk yollarının tüketilmemesi sebebiyle reddedilmesi gerektiğini ileri sürmüştür. Hükümet bu bağlamda, başvuranın, 14 Haziran 2004 tarihinde Kırıkkale cumhuriyet savcısı tarafından alınan takipsizlik kararına yönelik temyiz talebinde bulunması gerektiğini belirtmiştir. Hükümet buna alternatif olarak, AİHM'den

başvuranın kötü muamele iddialarını, altı ay kuralına uygunsuzluk sebebiyle reddetmesini talep etmiştir. Hükümet bu hususta, cumhuriyet savcısı tarafından verilen kararın 14 Haziran 2004 tarihinde tebliğ edildiğini fakat AİHM'e başvurunun 12 Mart 2007 tarihinde yapıldığına dikkati çekmiştir.

24. AİHM, başvuruların, ilke olarak, AİHM'e başvurmadan önce mevcut iç hukuk yollarını tüketmeleri gerektiğini hatırlatır. Buna karşın, iç hukuk yollarının tüketilmesindeki son aşamaya, AİHM'e başvuru yapıldıktan sonra fakat AİHM'den kabul edilebilirlik hakkında hüküm vermesi talep edilmeden önce ulaşılabilir (bkz., örneğin, *Güler ve Öngel v. Türkiye*, no. 29612/05 ve 30668/05, § 19, 4 Ekim 2011).

25. Mevcut davada, AİHM, Kırıkkale cumhuriyet savcısının 14 Haziran 2004 tarihinde aldığı takipsizlik kararının, başvurana 18 Nisan 2011 tarihine kadar tebliğ edilmediğine dikkati çeker. Dolayısıyla başvuran, 14 Haziran 2004 tarihli takipsizlik kararına, 29 Nisan 2011 tarihinde itiraz etmiştir. Ankara Ağır Ceza Mahkemesi, davanın esasını inceledikten sonra, 18 Mayıs 2011 tarihinde başvuranın davası hakkında düşme kararı vermiştir.

26. Yukarıda bahsedilen hususlar çerçevesinde, AİHM, suçlanan polis memurları hakkında yürütülen soruşturmada kesin kararın 18 Mayıs 2011 tarihinde, AİHM, başvurunun kabul edilebilirliği hakkında karar vermeden önce tebliğ edildiğine dikkati çeker. Dolayısıyla, Hükümet'in iç hukuk yollarının tüketilmemesi hususundaki itirazı reddedilmiştir.

27. Hükümet'in altı ay kuralı hususundaki itirazına yönelik, AİHM, suçlanan polis memurlarının aleyhinde yürütülen yargılamanın, 18 Mayıs 2011 tarihinde sonlandırılması ve başvurunun AİHM'e 12 Mart 2007'de yapılması gerekçeleriyle, Hükümet'in itirazının onanamaz olduğuna kanaat getirmiştir.

28. AİHM bu şikâyetin, Sözleşme'nin 35. maddesinin 3(a) paragrafı anlamında dayanaktan yoksun olmadığını açıkça kaydetmektedir. AİHM ayrıca, hiçbir kabul edilemezlik gerekçesi bulunmadığını tespit etmektedir. Dolayısıyla, şikâyet kabul edilebilir olarak beyan edilmelidir.

B. Esas Hakkında

1. 3. Maddenin esası hakkında

29. Hükümet başvuranın iddialarına itiraz etmiş, özellikle de başvuranın iddialarının dayanaktan yoksun olduğunu ileri sürmüştür.

30. AİHM, Sözleşme'nin 3. maddesi kapsamında, kötü muamelenin yasaklanmasına ilişkin, içtihatlarında yer alan temel ilkeleri hatırlatır (bkz., örneğin, *Selmouni v. Fransa* [GC],

no. 25803/94, § 95, AİHM 1999-V; *Çelik ve İmret v. Türkiye*, no. 44093/98, § 39, 26 Ekim 2004; *Hacı Özen v. Türkiye*, no. 46286/99, §§ 46 ve 47, 12 Nisan 2007; ve *Demirbaş ve Diğerleri v. Türkiye*, no. 50973/06, 8672/07 ve 8722/07, §§ 55 ve 56, 9 Aralık 2008). AİHM özellikle, Devletlerin, gözetiminde tutulan tüm kişilerin refahından sorumlu olduğunu hatırlatır. Bu kişiler savunmasız bir durumdadırlar ve onları korumak yetkililerin görevidir (bkz., örneğin, *Mehmet Emin Yüksel v. Türkiye*, no.40154/98, § 30, 20 Temmuz 2004). AİHM, bu ilkeler ışığında 3. Maddenin esası kapsamında davalı Hükümet'in sorumluluğunu inceleyecektir.

31. Mevcut davada, başvuran, Kırıkkale Emniyet Müdürlüğü'nde gözetiminde tutulduğu süre zarfında kötü muameleyle maruz kaldığını iddia etmiştir. Bu bağlamda, başvuran dövüldüğünü ve cinsel tacize uğradığını ileri sürmüştür.

32. AİHM ilk olarak, başvuranın, yakalandığı esnada çıkan arbede sırasında silahla yaralandığı hususunda, taraflar arasında bir ihtilaf olmadığına dikkati çeker. Bu bağlamda AİHM, başvuranın yakalanmasından hemen sonra düzenlenen doktor raporunda, başvuranın sol bacağındaki kurşun giriş ve çıkış delikleri dışında, başvuranın sırtında ve sol kürek kemiğinde yüzeysel sıyrıklar olduğunun belirtildiğini hatırlatır. AİHM, doktor raporundaki detay eksikliğinin farkındadır, fakat bu bulguların, başvuranın yakalanması esnasında ortaya çıkan fiziksel çatışma ile uyumlu olduğu kanaatindedir. AİHM ayrıca, başvuranın gözetiminde tutulduğu ikinci gün, 10 Haziran 2004 tarihinde düzenlenen doktor raporunda, başvuranın sol kolunda 2-3cm ölçülerinde daha önce meydana gelen bir kan toplanmasının tespit edildiğine dikkati çeker. Buna ek olarak, başvuranın Tokat'a gönderilmesinin ardından, Tokat Devlet Hastanesi'nde yapılan muayenesinde, başvuranın burnunda bir morluk ile sırtında, kolunda ve el bileğinde bazı çizikler ve morluklar olmak üzere, vücudunda birkaç yeni yaralanma tespit edilmiştir. Bu bağlamda AİHM, Hükümet'in bu yeni yaralanmalara yönelik herhangi bir açıklamada bulunmadığını tespit etmiştir.

33. AİHM, 10 Haziran 2004 tarihinde düzenlenen doktor raporunda tespit edilen yeni yaralanmaların, başvuranın iddialarıyla uyumlu gözüktüğü kanaatindedir. AİHM, başvuranın bu yaraları yakalandığı esnada almış olması halinde, yaraların, 8 Haziran 2004 tarihinde düzenlenen doktor raporunda tespit edilmesi gerektiği görüşündedir. AİHM özellikle, bütün bu süre zarfında, başvuranın Hükümet yetkililerinin gözetimi altında olduğu gerçeğine dikkati çeker.

34. 10 Haziran 2004 tarihinde, başvuranın vücudunda tespit edilen yeni yaralanmalar hususunda Hükümet'in makul bir açıklamada bulunmaması gerekçesiyle ve yetkililerin, gözetim süresince gözetimleri altında tutulan kişilerin aldığı yaralara açıklama getirme

zorunlulukları olduğunu göz önünde bulundurarak, AİHM bu yaralanmaların, Hükümet'in sorumlu olduğu muamelelerin sonucu ortaya çıktığı kanaatindedir.

35. AİHM, başvuranın maruz bırakıldığı insanlık dışı ve onur kırıcı muamele gerekçesiyle, 3. maddenin maddi unsurlarının ihlal edildiği kanaatindedir.

2. 3. maddenin usulü hakkında

36. AİHM, Sözleşme'nin 3. maddesinin aynı zamanda, yetkililerin, "tartışmaya açık" ve "makul şüphe uyandıran" kötü muamele iddiaları hakkında soruşturma yürütmeleri gerektiğini öngördüğünü hatırlatır (bkz., örneğin, özellikle, *Assenov ve Diğerleri v. Bulgaristan*, 28 Ekim 1998, §§ 101-102, *Karar ve Hükümlerin Derlemesi* 1998-VIII). AİHM, başvuranın aldığı yaralar hususunda, Sözleşme'nin 3. maddesi uyarınca, davalı Hükümet'in sorumlu olduğu kanaatindedir. Dolayısıyla, etkin bir soruşturma yürütülmesi gerekmektedir.

37. AİHM ilk olarak, Kırıkkale cumhuriyet savcısı tarafından bir hazırlık soruşturmasının yürütüldüğüne dikkati çeker. Fakat aşağıda açıklanan gerekçeler doğrultusunda, AİHM soruşturmanın etkin şekilde yürütülmediği kanaatindedir.

38. Bu bağlamda, AİHM, dava dosyasındaki belgeler doğrultusunda, Kırıkkale cumhuriyet savcısı başvuranın iddialarına yönelik bir soruşturma başlatmış olsa bile, savcı tarafından atılan tek adımın üç polis memurunun ifadesine başvurmak olduğuna dikkati çeker. Belgelerden anlaşıldığı üzere, savcı başvuranın ifadesine başvurmamıştır ve başvurana suçlanan memurlarla yüzleşme fırsatı tanınmamıştır. AİHM ayrıca, cumhuriyet savcısının, gözaltında tutulduğu süre zarfında başvurayı muayene eden doktorların ifadesine de başvurmadığını ya da 10 Haziran 2004 tarihinde, başvuran halen daha yetkililerin gözetimi altındayken düzenlenen doktor raporunda tespit edilen yaralanmalara yönelik makul herhangi bir açıklamada bulunmaya çalışmadığına dikkati çeker. AİHM ayrıca, cumhuriyet savcısının, doktor raporlarında tespit edilen belirli yaralanmaları görmezden geldiğini ve başvuranın, polis memurlarının itibarını zedelemek amacıyla kötü muamele iddiasında bulunduğunu ileri sürerek, önyargıyla hareket ettiğini kaygıyla hatırlatır. Bu bağlamda AİHM, dört doktor raporunun hiçbirinin, alınan takipsizlik kararında belirtilmediğine dikkati çeker.

39. Yukarıda bahsedilen hususlar çerçevesinde AİHM, başvuranın kötü muamele iddiasının özenle soruşturulmadığı ve dolayısıyla yürütülen soruşturmanın etkili olarak beyan edilemeyeceği kanaatindedir.

40. AİHM, tüm bu olay ve olguları göz önünde bulundurarak, yetkililerin, başvuranın kötü muamele iddialarına yönelik etkili bir soruşturma yürütemedikleri kanaatindedir. Dolayısıyla, Sözleşme'nin 2. maddesi usul bakımından ihlal edilmiştir.

II. SÖZLEŞME’NİN DİĞER MADDELERİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

41. Başvuran, Sözleşme’nin 5. ve 13. maddelerine dayanarak, yargılama öncesi tutukluluk süresinin uzunluğu ve yargılama öncesi uzun tutukluluk süresine yönelik etkili bir kanuni yola başvurma hakkı olmadığı hususlarında şikâyetle bulunmuştur. Ayrıca başvuran, Hükümet’in 12 Temmuz 2011 tarihli iddialarına yönelik ibraz ettiği cevabında, Sözleşme’nin 6. maddesinin 2. ve 3(a), (b), (c) ve (d) paragraflarının ihlal edildiğini iddia etmiştir.

42. AİHM, Sözleşme’nin 35. maddesinin 1. paragrafı uyarınca, bir meseleyi yalnızca “kesin kararın verildiği tarihten itibaren altı ay içinde” ele alabileceğini hatırlatır. Başvuranın, yargılama öncesi tutukluluk süresine yönelik şikâyetiyle ilgili olarak, AİHM, başvuranın yargılama öncesi tutukluluk halinin, Ankara Ağır Ceza Mahkemesi’nin kararı ile 2 Mart 2006 tarihinde bittiğini, fakat başvuranın AİHM’e altı aydan daha uzun bir süre sonra, 12 Mart 2007 tarihinde başvurduğunu tespit etmiştir. Başvuranın 12 Temmuz 2011 tarihli cevabında ibraz ettiği iddialarında belirtilen yeni şikâyetleriyle ilgili olarak, AİHM, altı ay kuralının işleyişinin, genel bir kural olarak, başvuranın başvuruda bulunma niyetini belirttiği ve yapılan şikâyetlerin doğasına yönelik bilgiler verdiği ilk mektubu ile sekteye uğradığını hatırlatır. İlk başvuruda yer almayan şikâyetler için, altı ay kuralının işleyişi, şikâyetin bir Sözleşme organına ilk ibraz edildiği tarihe kadar sekteye uğramamıştır. (bkz., örneğin, *Allan v. Birleşik Krallık* (dec.), no. 48539/99, 28 Ağustos 2001; *Bayam v. Türkiye*, no. 26896/02, § 32,31 Temmuz 2007).

43. Mevcut davada, AİHM, başvuranın 6. madde şikâyetlerine ilişkin altı aylık sürenin, Ağır Ceza Mahkemesi’nin kesin kararının başvurana tebliğ edildiği 5 Aralık 2006 tarihinde işlemeye başladığını tespit etmiştir (bkz. yukarıdaki 16. paragraf). AİHM, bu şikâyetlerin, 12 Temmuz 2011 tarihinden önce hiçbir tebliğde belirtilmediğine dikkati çeker.

44. Dolayısıyla AİHM, başvurunun bu kısmının, Sözleşme’nin 35. maddesinin 1. ve 4. paragrafları uyarınca, süre dolduktan sonra yapıldığı gerekçesiyle reddedilmesi gerektiği kanaatindedir.

III. SÖZLEŞME’NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

A. Tazminat

45. Başvuran manevi tazminat olarak 40,000 Euro (EUR) talep etmiştir.

46. Hükümet talebe itiraz etmiştir.

47. AİHM, başvuranın maruz kaldığı acı ve stresi göz önüne alarak, ihlal tespitinde bulunulması yoluyla başvuranın yeterince tazmin edilmeyeceğine kanaat getirmektedir. Tespit edilen ihlalin doğası göz önünde bulundurularak ve hakkaniyete uygunluk esasında, AİHM, başvurana 10,000 Euro manevi tazminat ödenmesine kadar vermiştir.

B. Masraf ve harcamalar

48. Başvuranın temsilcisi, İstanbul Barosu'nun ücret baremine göndermede bulunarak, yasal harçlar ve masraflar için 22,500 Türk Lirası(TRY), yaklaşık olarak 9,900 Euro talep etmiştir.

49. Hükümet talebe itiraz etmiştir.

50. AİHM'in içtihatları uyarınca, başvurana masraflar ve giderler için ödeme yalnızca, bu masraf ve giderler makul orandaysa ve bunların gerçekliği ve gerekliliği ortaya konmuşsa ödenir. Mevcut davada başvuran, talep edilen masrafların gerçekliğini kanıtlayamamıştır. Dolayısıyla AİHM, başvurana bu çerçevede tazminat ödenmemesi karar verir.

C. Gecikme Faizi

51. AİHM gecikme faizi olarak Avrupa Merkez Bankası tarafından marjinal kredilere uygulanan faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın makul olduğu kanaatindedir.

BU GEREKÇELERLE AİHM OYBİRLİĞİYLE

1. Sözleşme'nin 3. maddesine ilişkin başvurunun kabul edilebilir, talep edilen diğer hususların kabul edilemez olduğunu *beyan eder*;
2. Sözleşme'nin 3. maddesinin esas bakımından ihlal edildiğine *karar verir*;
3. Sözleşme'nin 3. maddesinin usul bakımından ihlal edildiğine *karar verir*;
4.
 - (a) Savunmacı Hükümet tarafından başvurana, Sözleşme'nin 44. maddesinin 2. paragrafı uyarınca, kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, manevi tazminat olarak, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilmek üzere, 10,000 Euro (on bin Euro) ve masrafa tabi tüm vergilerin ödenmesine ve;
 - (b) Yukarıda belirtilen üç aylık sürenin bittiği tarihten itibaren ödeme gününe kadar, yukarıda belirtilen tutarlara, Avrupa Merkez Bankası tarafından marjinal kredilere uygulanan faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilen oranda basit faiz işletilmesine *karar verir*;
5. Başvuranın adil tazmine ilişkin diğer taleplerini reddeder.

İşbu karar İngilizce dilinde tanzim edilmiş ve AİHM iç tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. paragrafları uyarınca 16 Ekim 2012 tarihinde, yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Stanley Naismith
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Ineta Ziemele
Başkan